

Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 3

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

La sfârșitul lui iulie din 1926, citisem în ziare despre un mare incendiu ce avusese loc la Bacău. Într-o scrisoare, atât el, cât și Virginia îmi descriau prin ce panică trecuseră. Aproape toată strada Bacău-Piatra, de la Podul Paloșeanu spre Catedrală, căzuse pradă sinistrului. Grădina fusese iluminată de flăcări toată noaptea. Cum bătea un vânt țaricel, se temeau să nu cuprindă și alte străzi, mai ales că mai toate locuințele erau de paiantă*. Casa în care s-a născut poetul scăpase ca prin minune, fiind de cărămidă.

În septembrie, când am sosit la Bacău, cum promiseseam, poetul a ținut să-mi arate în ce hal se afla strada sa natală. Era încă foarte afectat. Deși trecuse aproape o lună de la izbucnirea dezastrului, nu se curățase terenul, se mai făceau anchete. [...]

Era o seară rece când, la lumina felinarelor, întreaga stradă apăru morman de grinzi pe jumătate stinse, prăbușite peste zidurile de lut [...]. Un talmeș-balmeș de mobile, grinzi, scări, pivnițe în care se aflau prăbușite tavanele.

Am mers mult mai departe, trecând prin fața casei în care s-a născut. Am stat puțin să o privim. Era fericit văzând-o întreagă.

— Iubesc locurile acestea. Mi-au rămas prinse de suflet, cu tot prozaismul lor ce-mi obosea de multe ori privirea dornică de mai frumos. Caut pe aici copilul care am fost; elevul ce mergea pe strada aceasta lungă, la Școala Domnească, la Gimnaziu. Mai târziu, elevul de liceu. Ce am devenit? Ce am fost ieri? Ce voi fi mâine? Viața e un permanent avatar... Ne căutăm și nu ne regăsim. Iată-ne și în dreptul hanului... cel din poezia *Rar*.

— Când plouă e trist pe aici, tristețea urcă de pretutindeni și nu poți s-o alungi cu anii. Mai poți fi vesel? Singurătatea te pândește de prin toate ungherele, poți să nu te simți singur? [...]

Mergeam înainte, furați de cele ce vorbeam. Parcă l-am revăzut copil, elev, adolescent, așa cum se evocase. Cum convingea prin plasticitatea simplă a celor ce spunea! Am intrat pe drumul cu ploi, spre Bistrița.

L-am rugat să spună câteva versuri din poezia *Rar*. O știam și eu pe dinafară. Un noursă fin acoperi fața lunii când am ajuns pe podul de pe Bistrița și apa era o volbură de valuri, peste care luna picura solzi și zale strălucitoare.

Când ne-am întors, începu să spună, în surdină, poema ce-l rugasem. Și-o rememorse: *Singur, singur, singur, / Într-un han, departe – / Doarme și hangiul, / Străzile-s deșarte, / Singur, singur, singur...*

Se întinsese această singurătate peste toată strada, peste târgul ce părea pustiu.

— După ora unsprezece toți dorm în provincie – și vezi cum pustiul cuprinde totul?... Mă prindeau nostalgiile adolescenței și nu aveam ce să contemplez decât aceste singurătăți ce mă oboseau uneori până la nevroză. Le puneam în versuri, să revărs în ele ceea ce nu mai încăpea în suflet. Nimeni nu știa ce încercam; nici cum mă frământam să mă ridic spre poezie.

Agatha Grigorescu-Bacovia, *Bacovia. Poezie sau destin*

**paiantă* – sistem de construcție a pereților unei case, care constă dintr-un schelet de lemn, având golurile acoperite cu diferite materiale; chirpici

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *panică* și al secvenței *ca prin minune*. **6 puncte**
2. Menționează numele râului descris de Agatha Grigorescu-Bacovia, valorificând textul dat. **6 puncte**
3. Precizează fenomenul meteorologic care, în viziunea lui Bacovia, generează o tristețe profundă, justificându-ți răspunsul cu o secvență din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Bacovia o conduce pe Agatha pe strada Bacău-Piatra. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o sursă de inspirație a lui George Bacovia, așa cum rezultă din ultimul paragraf al textului dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă revederea locurilor natale provoacă sau nu emoții, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Bacovia. Poezie sau destin* de Agatha Grigorescu-Bacovia, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;

14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea.

6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

ACTUL II

Aceeași încăpere din actul I. A treia zi, la orele două după-amiază... Împrejurul mesei din mijloc lorgu, Florentina, Puia, Moața... Dejunul e pe sfârșite.

FLORENTINA (*Puier*): Mai vrei o felie de mușchi, fetițo scumpă? Una fără grăsime și bine friptă, cum îți place ție... (*Puia întinde farfuria... O servește.*) Dar cartofi vrei? (*Apoi Moaței.*) Ce e cu dumneata de te uiți așa la mine? Poțeste ceva?

IORGU (*bărbat de patruzeci de ani, cioc, ochelari*): Las-o... (*O mângâie pe Moața.*) Mie nu-mi place fata asta... N-a mâncat nimic. [...] Parcă-i ard tâmpile.

FLORENTINA (*alarmată*): Vai de mine! (*Sare de pe scaun, vine la Moața, îi pune mâna pe frunte.*) Ai dreptate... (*Începe să-și frângă mâinile.*)

Al. Kirițescu, *Florentina*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un basm cult studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale basmului cult studiat, relevante pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.